

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYILYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLYSZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59 SZÁM
TELEFON 3-48 SZÁM

A Nyilas-telep el akar szakadni Debrecen városától

A telep lakosai mozgalmat indítanak az önálló nagyközséggé való átalakulás érdekében — A városi tanács nem teljesíti a Nyilas-telep lakóinak nagyfontosságú kéréseit

(A Hajdúföld tudóstíjából.) A Nyilas-telep lakosai nemrégiben memorandumot nyújtottak át a főispánnak és polgármesternek, akiknek a figyelmét felhívták azokra az állapotokra, melyek a Nyilas-telepen uralkodnak.

A memorandumot a városi tanács elé terjesztették, ahol hétfőn foglalkoztak a Nyilas-telep ügyével. Az ottani lakosok első kívánsága az volt, hogy a talajvizet, mely egész utcákat öntött el, vezessék le, mert

a rengeleg víz a közlekedést is akadályozza.

A városi tanács ebben a kérdésben azt az álláspontot foglalta el, hogy miután a Nyilas-telep a szabályozási vonalon kívül esik, itt a lakosok terhet képeznek a csatornatisztítás. Épp ezért a közigazgatási hatóság újjan felszólítja a telep lakosait, hogy a vízlevezető csatornákat és az árckat a legrövidebb időn belül tisztítsák ki, mert ellenkező esetben ezeket a munkákat

a város végezteti el az ó költségűre.

A Nyilas-telep lakóinak második kérése az volt, hogy a város a telepen néhány mélyfúrás

jó vizű kútát csináltasson

mert jelenleg a telep lakossága kénytelen olyan mocaras talajvizből leszivargó vizet használni ivásra, amely orvosi megállapítás szerint is tele van tifusz baktériumokkal.

A városi tanács megállapította, hogy a Nyilas-telepi iskolánál van egy mélyfúrású kút, azonban ha a lakosok még több kút is akarnak, úgy a város hajlandó ezt az ó költségűre megcsináltatni. A tanács meg is bízta a műszaki osztályt, hogy a kútak kifejezése céljából tartson helyszíni szemlét.

A memorandum további részei szerint a Nyilas telepen mintegy 1000 gyerek van óvoda nélkül, ezért a lakosok azt kérték, hogy

óvodát állítsanak fel a telepen.

Erre a kívánságra a polgármester azt a megjegyzést tette, hogy a telepen összesen sem lakik ezer ember.

— Talán csak nem akarnak mind óvodába járni? — kérdezte tovább csodálkozva s ezzel az óvoda tgye olíntézést is nyert.

Kérték a telep lakosai még azt is, hogy a város helyeztesse a vámsorompót kijebb, hogy ez által a telep lakosai ne legyenek kénytelenek a szerelmes vámot megfizetni, amikor ők is olyan adófizető polgárai a városnak, mint bárki más. Ebben a kérdésben a városi tanács úgy határozott, hogy a kérelmet

nem áll módjában teljesíteni,

mert a vámszedésről szóló engedély-
okirat ezt nem engedi meg

Végül azt kívánták a Nyilas-telep lakosai, hogy a város a Kincsesdűlőn a Bauer-utca, s református iskola háta mögött az Onossai-utca folytatásaként a feltétlenül szükséges

közlekedési utat nyitasson meg.

Ezt a kívánságot a városi tanács teljesíthetőnek is találta s az előkészítéssel megbízta a műszaki ügyosztályt.

Ezzel a memorandummal végettek is, azonban tudomásunk szerint a Nyilas-telep, Bauer, Marton Kálmán, Nagy József-, Bihari- és Siposs-telepeknek, valamint a hozzájuk tartozó földterületeknek más kívánságai is vannak.

Ezek között szerepel a

villamos világítás kivételése is.

A fenti telepek lakosai ugyanis mozgalmat indítottak ezirányban és már több mint hatszáz láng bevezetését vállalták a lakók és a háztulajdonosok. Ez már egy olyan szám, amely — a világítási vállalat igazgatójának bejelentése szerint is

biztosítani tudná az új hálózat
rentabilitását.

A telepek lakóinak az az álláspontja, hogy ha a világítási vállalat vidéki városokkal, Balmanzvárossal, Egyekkel tárgyal és oda be is vezeti a villanyt, mennyivel inkább megcsinálhatja a hálózatot a sokkal közelebb fekvő és nagyobb lélekszámú telepeken.

Panaszkodnak a helyek lakosai amiatt is, hogy a város nem akarja havonta félmillióval segíyezni a Márton Kálmán-telepi postagöndöket, amely ilyen módon meg fog szűnni. A postagöndöség két városi kézbesítőt mentesített és így

a városnak is hasznát csinál,

tehát a fél millió koronát igazán nem kellene sajnálni. Ezt a fél milliót is csak addig kellene adni a városnak, amíg az állam rövid időn belül véglegesen átveszi a postagöndöséget.

A városi tanács mai elutasító határozatának egyébként még érdekes fejleményei is lehetnek, mert a Nyilas telep lakosai körében komoly mozgalom készül megindulni, hogy

szakadjanak el Debrecenről

és a telep alakuljon nagyközséggé.

A forradalmi gyűlölködés kirohanásával a magyar nemzetgyűlésen

Vázsonyi-Weiszfeld vörös marionettjei érvek híján a külföld felé rágalmozgálnak - Nyolcórás üléseken fogják tárgyalni a frankösszeesküvés „politikai hátterét“

A nemzetgyűlés mai ülésén folytatták a frankvitát.

Farkas István éles szavakkal bírálja a kormány működését. Azt állítja, hogy a frankhamisítás a kormány, a haldóság tudásával és hozzájárulásával történt. (Zaj és ellentmondás a kormányparton.) Rába vallomásától azt a következtetést vonja le, hogy a hivatalos körök is támogatják a frankügyet.

Duhósten támadja R. Kovácsy belügyminisztert, mert azt állítja, hogy neki szintén tudomása volt a frankhamisításról.

Szerinte a miniszterelnök szombati beszédében elismerte, hogy az ügyesség által lefoglalt szokások Csehországban forgalomba kerültek. (Nagy zaj és derűtség, ellentmondás a jobboldalon.)

Pesthy Pál: Ezt nem mondta a miniszterelnök.

Tomássy: Miért fordítottuk így el a dolgot, egy

szó sem volt erről.

Farkas: Azt is elismerte a miniszterelnök, hogy Nádossy tudott a szokolhamisításról.

Pesthy Pál: Ez sem igaz.

Farkas: Elképzelhetetlennek tartja,

hogy Zdravetz ne tudott volna a frankhamisítás céljairól.

Friedrich: Ugyan, ugyan.

Farkas: A Tanácsnoki Intézetet felsőbb hatóság hozzájárulása nélkül igénybe venni nem lehetett volna.

Ezután az ellenforradalomra vet visszajáratást. Azt mondja, hogy az ellenforradalmi szervezetek ma is fennállnak és ezektől nem tud szabadulni a kormány. A forradalmi diktatúra önmagában omlott össze. Ezután jött a véres megtorlás, amely hazugságon alapult.

Szabó Sándor: (a szocialisták felé) Fegyverrel ölték a keresztyéneket.

Farkas István végül azt állítja, hogy a frankhamisítás a hatóság tudásával és hozzájárulásával történt.

Órffy Imre: A kormány politikai felelősségének kérdését kívánja tisztázni a kisebbségi vélemény megkonstruálása a tényállást, de még ebből a tényállásból

sem lehet megállapítani a politikai felelősséget.

Foglalkozik ezután a belügyminiszter felelősségével, amely szintén Rába vallomására van felépítve a kisebbségi jelentésben. A politikai

felelősséget megállapítani nem vagyok hajlandó.

Barla-Szabó József: Maguknak egy liberális belügyminiszter kellene.

Órffy Imre: Nádossy örökségképpen kapta a belügyminiszter. Nádossy kötelességét mindig megtette.

A belügyminiszter nem felelős Nádossy ténykedéséért. Majd a honvédelmi és igazságügyminiszterek szerepével foglalkozik.

Nemcsak a miniszterek tartoznak politikai felelősséggel, hanem az egyes képviselők is. A kormányprti minden egyes tagja vállalja a politikai felelősséget ebben az ügyben.

Az ellenzék újabbán Teleki Pál gróf személyét helyezi előtérbe. Őt akarják befektetni és belevonni ebbe az ügybe. Tudott dolog, hogy Teleki kritikus időben volt miniszterelnök. Milyen hálátlan munkát végzett akkor, amikor a trianoni békeszerződéssel volt kénytelen a Ház elé jönni. Ismeretes az is, hogy akkor önmaga ellen tett vádindítványt. Egy olyan férfival szemben, akiben a felelősségérzet ennyire ki van fejlődve, ha mást nem, a a jóindulatú semlegesség álláspontjára kell helyezkedni.

Teleki Pál szerepe 1922-ben kezdődött. Törekvése arra irányult, hogy Windischgrätznek első

akcióit megakadályozza és lehetetlenné tegye.

Amint az első akció abba maradt, attól kezdve Teleki szerepe már nem volt. Mindezekből kifolyólag Teleki Pál grófot a politikai felelőség tekintetében fel kell menteni.

Nem állapítható meg a miniszterelnök politikai felelősége sem.

Rába Dózsa vallomására nem lehet építeni.

Rába az a mentalitása, hogy minél több embert belekoverjon az ügybe.

Órffy: A belügyminiszter felelősége sem állapítható meg. Az ellenzéknek nem a belügyminiszternek a frankügyben való állítólagos szereplése faj, mint inkább a belügyminiszternek politikai irányja.

A belügyminiszter mindent elkövetett, hogy ezt az ügyet kibogozza. Az ellenzék túlnyomó része sem tételezte volna fel Nádossyról, hat hónappal ezelőtt azt, ami kiderült. Apellál a képviselő politikai felelőségére akkor, amikor az egész ország becsületének kérdéséről van szó.

Pikler Emil: A kormányt akkor is felelőssé kell tenni, ha semmiféle mulasztást nem követett el. Ugy halja, hogy a miniszterelnök Genfben készült.

Barabás Samu: Azért kell tehát ez a botány?

Palacsy: Batran mehet Genfbe a miniszterelnök, az ország többsége mellette van.

Pikler: Kizártnak tartja, hogy a miniszterelnök kellő presztízsrel lépessen fel Genfben. A szocialdemokraták jobban szeretnék volna, ha

más incidenssel kapcsolatban bukathattak volna meg a Bethlen-kormányt, melynek szerinte ugyanis meg kell buknia.
A nemzetgyűlés ezután kimondja,

hogya a frantúgyet
8 óráig ülésben fogja tárgyalni.
Lendvai István személyes kérdésben szólal fel és ezzel az ülés fél 4 órakor véget ért.

gondolatát magáévé tenné és az alapítványi kamatok kiadását mindaddig beszüntetné, amíg az olyan összegre emelkedik, hogy nemcsak erkölcsi, hanem anyagi előnyt is jelentene

as arra érdemes tanerőre nézve. Ezáltal még azt is elérné a magistrátus, hogy a városi zenében nemrég helyreállott és a tanítás eredményességére jótékony hatást gyakorló nem veszélyeztetné egyesek érzékenységével.

Néhány szó egy százhetvenezer koronát kamatozó zenedei alapítványról

(A Hajdúföld tudósítójától.) Jelen-tette annakidején a Hajdúföld, hogy Rubinsteln Erna hegedűművész egy alapítvány-összeget bocsájtott a városi zenede rendelkezésére. Az alapítói levél értelmében az összeg kamatai „a zeneoktatás terén legkiválóbb eredményt felmutató” tanárt illetik meg. A zenede tanárikara titkos szavazással

Csernátó Irén

okleveles zongoratanárnőt talált a méltónak és a városi tanács a most első ízben felosztásra kerülő kamatok részére ki is utalta.

Az 1923 ik évben még jelentős összeget kitevő alapítványi tőke azonban a kőbejött koronaromlás folytán csekély összegre értéktelenedett. Rondkívül különösnek tartjuk, hogy a még

200.000 koronára sem rugó összeget

a nemes magistrátus egy magas képesítéshez kötött és nagy vesződéssel járó állásban, az ahhoz értő kartársak által is elismert, kiváló eredmény megjutalmazására alább-masnak vélte.

Ezt a „busá” jutalmi tétet azért tesszük szóvá, mert értesülésünk szerint Csernátó Irén tanárnő a neki kiutalt kamatokról

(kb. 170.000 korona!)

lemondott és annak az alapítványi tőkéhez való csatolását kérte.

Mind ezekhez pedig a magunk részéről azt fűzzük, hogy igen helye-

sen tenné a tekintetes városi tanács, ha a kamatok tőkésítésének épen a kinttett tanárnő által felvetett

Aradi ügynökök szállítják ki a magyarokat Braziliába

Arad, február 28. Az oláh kormány megállás nélkül gyártja a kivándorlás elleni rendeleteket, a prefektusoktól kezdve a falusi jegyzőig minden állami hivatalban kilószámra lehet találni ilyen drákói utasításokat, amelyekből csak úgy árad a nagy szig ruság. Hivatalosan, törvény szerint, senkit sem szabad rábeszélni, hogy hagyja itt Romániát és vándoroljon ki Délamerikába.

A valóságban azonban a különböző hajóstársaságok acélóriási

szerszámra szállítják Braziliába Erdélyből és Besszarabiából a magyarokat,

oroszkat és svábokat. Hamburgban, Bremában, Trieszben, Génában és Cherbourgban cinikus kivándorlási tisztviselők unott közönnyel raktározzák be az erdélyi anyagot a hajó bordáiba, akik hering módjára összepréselve vándorolnak át az Atlanti óceánon Európából Amerikába. És a braziliai fázendákon folyik a magyar vereztek és mindig több és több apró kereszt bujik ki ebből a buja földből.

Hogy miképen kerülnek ki magyar testvéreink Délamerikába, azt megvilágítja a lupeni kivándorlás. Itt a magyarság jövőjét veszélyeztető mozgalmat egy

Aradon lakó Rózsahegy nevű ügynök-rabszolgakereskedő irányítja és szítja.

Rózsahegy (azelőtt Rosenberg) Andor, valamikor kereskedősegéd volt, de már évek óta a kivándorlási branchban működik. A szomorú emlékü Lloyd Sabado társaságnak volt alkalmazottja és némi szabálytalanságokért két hónapig vizsgálati fogságban isült. Most irodája van, amely a hangzatos Jupiter ügynökség cím alatt működik. A bevallott cél, amire az ipar-engedély szól: házasságközvetítés. A be nem vallott cél

kivándorlók csábítása és kiszárlítása Braziliába,

ahol a hangzatos prospektusok szerint ingyen földet, jószágot, gazdasági gépet kap a kivándorló — papíron.

Az aradi vasutállomás környéke valóságban tarkallik a sok szines cég-táblától. Fantasztikus nevű irodák és ügynökségek működnek, mindegyikben aktatászkás kajlafülv, kampósorru „urak” dolgoznak. — Hogy miből áll ez a munka, azt szomorúan illusztrálja az hogy erdélyi magyarság tábora napról-napra hogy és könnyen hívó emberek az ilyen tarka cégtáblájú irodák segítségével mennek ki meghalni a braziliai fazendákra.

Weiszfeld és Sauerwein után Blum

Működnek a nemzetközi kapcsolatok

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Vázsonyi-Weiszfeld vezérlete alatt álló demokrata-szociáldemokrata fajtestvéri szövetség a magyar nemzetgyűlésen már most elvesztett frankharcát kiadó sajtóelőlékséit után az ellenséges külföld parlamentjeiben folytatja Magyarország függetlenségére és keresztény Magyarországra szillem. A francia kamrában ugyanis Budapestről eredő felbujtására egy zsidó-szociáldemokrata képviselő, aki a zamatos Blum Léon névre hallgat, interpellációt intézett a magyarországi franktűgyben Briand miniszterelnökhöz.

Interpellációjában az iránt érdeklődik ez a sauerweini fajfrancia honatyja, hogy a Griefbe kiküldendő francia delegáció milyen utasítást kapott arra vonatkozóan,

hogyan viselkedjék a magyar kiküldöttekkel szemben.

Nem engedhetjük meg — mondotta Blum eltárs — hogy Franciaország képviselői olyan kormány képviselői mellett üljenek, amely ha nem is azonosítja magát az ismeretes frankharcistákkal, de tudott róla.

Az interpellációval kapcsolatban Clinchant francia követ utasítást kapott Briand miniszterelnöktől, hogy a franktűgy pótnyomozásának egyes részleteiről kérjen felvilágosítást Bethlen miniszterelnöktől, hogy ezeket az adatokat Léon Blum interpellációjában adandó válaszában felhasználhassa. Clinchant követ mai látogatásával ezeket a kérdéseket adta át Bethlen István gróf miniszterelnöknek.

A hűség áldozata

Irta: FAZEKAS IMRE.

Az asszony a chaise longueon hevert. Azca derűs volt, fiatalos, noha jóval túl volt a negyvenen. Ugy látszott, mintha aludnék. A lealkonyodó kora őszi napugár heja körül bolyongott, mintha keresné a dus fűtők között a helyet, ahol nyugvóra térhet. Semmi sem árulta el, hogy itt valami történt, csak a finommivű revolver, mely az asszony ököibe merevedett kezében maradt.

A férj megkövült arccal állott a halott előtt. Kimondhatatlan erőfeszítésében került, hogy fájdalomában valami rettenetes dologra ne szánja magát. Mi történhetett ezzel a ragyogó asszonnyal? — folyton ez motollált a fejében. Gondolatai fékevesztetten nyargalásztak, mint égő ház körül a megbomlott tömeg. Több mint husz évet töltöttek együtt a legkisebb zökkenő nélkül. Halálosan szerették egymást, úgy kerültek össze. A férfi akkor még jogász volt, valahol az adóhivatalnál körmölt s ötven forint adósságot vallhatott magáénak a feleségén kívül. Azóta, egy magasra ivelt pálya horizontján szerelmük változatlan fényvel ragyogta be az életüket. A katasztrófa tehát váratlan és érthetetlen volt.

Az asszony iróasztalán mindössze egy megkezdett levelet találtak, ezzel a pár szóval: Valaki elárult, Zoltán... Zoltán az asszony nagybátyja volt. Agglegény. Kinek a házasságról meglehetősen egyéni véleménye volt. Mint teljesen független ember, bizonyos passzióval foglalkozott mások szerelmi ügyeivel s sok bonyolult esetben sze-

repelt mentőangyalként. Unokahugát kora gyermeksége óta szerette s mikor ennek egy súlyosabb természetű meghasonlásáról értesült, komolyabban kezdett vele foglalkozni. Az asszony ugyanis egy időben halálosan unatkozott s ezt arra vezette vissza, hogy nem szereti többé a férjét. Fűróben voltak ekkor s a férj valami könnyebb természetű betegségét kezelte. A gyógykezelés, az orvosok s általában a betegség jelenléte a kicsattanó egészségű szép asszonyban bizonyos elidegenedést váltott ki férje iránt. Mulatni akart, élvezni.

Zoltán, ki hűséges kísérőül szegődött mellé, sokszor elévődött vele. A levegőben, mint viharelőtti szélcsöndben, ott lappangott a leküzdhetetlen inger az újdonság mamora után. Zoltán szeretetreméltó volt és egy kicsit irigy a ragyogó asszony férjére, kinek tulságos fölénye bosszantotta. A fiirt azonban sohasem fejlődött volna ki komolyabb ügyé, ha az asszony anyja, egy tudósképű, egy tudóbajos néni nem kivítoi folyton a leánya fülébe: „Ápolhatnád jobban az uradat, gyermekem...” „Mit szól majd Géza, ha megtudja, hogy te folyton Zoltánnal kísérgeted magad...”

Az asszony szelid türelemmel hallgatott, egyszer azonban ezt kérdezte Zoltántól:

— Mond csak, Zoltán, fordult az már elő, hogy egy férjes asszony az unokabátyját szerette?

Ez már nyílt kihívás volt. Zoltán a kényelmes férjre, a szüvéren birtokosra gondolt s a lehetőségre, hogy ez a csodálatos asszony szerelmes odaadással borulhat vállára. Azért cönödes rezig-

nációval felett, amelyben azonban már toronymagásra csapott a reménység hulláma.

— Ehez nagy bátorság s még nagyobb szerelem kell.

Az asszony elboruló szemmel mondta:

— És te bátor férfi vagy?

Zoltán se hallott, se látott. A fürdő hatalmas parkjában üldögéltek s a százados fák suttogása olyan volt, mint megannyi bólogatás. Az augusztusi nap úgy hajlott felejük beszürodő sugaraival, mint megannyi hívó kar s a virágról virágra röpködő méhek zümögése szebb volt, mint a legzebb nászinduló. A közelben egy elhagyott vadász kunyhó volt, ahova gyakran bementek nyári zivatarok elől. Zoltán szótlannul állott fel s a kunyhó felé mutatott. Az asszony bólintott s a szeme úgy égett, mint a szentjános bogár nyári eső után az éjszakában.

Mikor hazatérőben voltak, az asszony anyja jött velük szemben, ki a szokásos zsörtölődésekkel fogadta őket. Az asszony most is türelmesen hallgatta, csak a szemében csillantak fel a könnyek, a felébredés könnyei. Az anyja — csodálatos ösztönével — esküdni mert volna, hogy valami történt, de csak ennyit mondott:

— Zoltán, utazz el...

Zoltán maga előtt látta az örvényt, mely ebből a fenyegetésből felé zuhogott, bucsózott s ment.

Aztán az évek peregetek, a tudóvész egyszer csak teljesítette kötelességét, az asszony odaadóbb volt az urához, mint valaha. Zoltán cönödes maradt s nem emlékezett semmire. A barátságuk zavartalan marad továbbra is és így történt, hogy a férj a szec-

rencsétlenség órájában Zoltánért küldött.

Mikor megjött, szótlannul mutatta az egyetlen emléket: „valaki elárult Zoltán”...

Zoltán megdöbbenve nézte az irást. Semmi kétség, ezt ő írta. Hogy a szerencsétlenség miért történt, már tudta. A titkot valaki felfedezte. De Ki? Hirtelen emlékezetébe toppant az öreg asszony, az anyja. De hisz az már rég meghalt! O lett volna az áruló? Nem, lehetetlen, Most a halott előt átcikázott előtte az egész rövid kaland s értette, hogy felelős mindenért s magyarázattal tartozik. Hirtelen erős, meleg részvét fogta el a halott férje iránt. Hatalmasnak, erősnek érezte magát. Amikor tehát válaszolt, nyugodt, határozott hangon mondta:

— Szegény Jzán! De én igazán nem tudom...

A férj hallgatott. Zoltán most váratlanul az asszony iróasztalában kezdett kutatni. Egy titkos fiókban hamarosan meg is talált egy levelet. Rögtön megismerte az irást, az öreg asszony volt. A titok kulcsa tehát ez volt. Gyöngéd részvéte a férj iránt növekedett s elakarta tépni a levelet. Ne tudja senki. Am a férj villámgyorsan mellette termelt, mint lecsapó ragadozó. Birokra keltek a halott előtt. A férj győzött, a fájdalomnak, a kétségbeesésnek végső erőfeszítésével. A levél ott gyűrődött, a kezében. Már bontani akarta s ekkor Zoltán cönödesen, de lenyűgöző hangon elébe vágott.

— Ha szeretted, ne olvasd el... A férfi rádöbent.

Teljesen átalakítják a hortobágyi csárda berendezését

Októberben új bérlő kerül a csárdába

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács a hétfői ülésén foglalkozott a hortobágyi csárda bérletének ügyével. A mostani bérlő ugyanis október 1-én kimegy a csárdából és így a tanács elhatározta, hogy a csárda bérletére a legközelebbi időn belül

kiírja az árverést.

A csárdához tartozó 809 hold földet ez alkalommal külön fogják bérbeadni, mert a csárda bérletének ez a föld mindig súlyos teherterheléssel volt és a város most azt akarja, hogy a bérlő minden idejét a csárda gondozására fordítsa és megszüntesse az ott uralkodó türelhetetlen állapotot.

A bérlőváltással kapcsolatban a tanács megakarja valósítani a csárda átalakítására vonatkozó terveket is. Különösen szép és a tanács szerint is megvalósítást érdemes a *Mayerszky*

Béla iparművészeti terve, amely szerint a hortobágyi csárda ebédlőjét a Hortobágy jellegének megfelelően

magyaros butorokkal rendezték be.

A tanács megbízta *Zöld József* tanzsef tanácsnokot, hogy a butorok elkészítésére vonatkozólag kezdjen tárgyalást *Bessenyei Gyula* műasztalossal, aki ma messze környéken a leghivatottabb mestere a magyaros motívumú butoroknak.

Később sor fog kerülni a csárda *Petőfi* szobájának átalakítására is. Ugyanakkor a szobákat teljesen új berendezéssel, új ágyakkal és új ágyneművel látják el, így megteremtik azt a kényelmet, melyre a csárdában már csak az idegenforgalom szempontjából is feltétlenül szükség van.

A Tisztviselő Házépítő Szövetkezet két hónapon belül megkezdni a házépítést

Február 28-án Budapesten megtartották az alakuló közgyűlést

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Országos Tisztviselő Házépítő Szövetkezet február 28-án tartotta Pest vármegye székhelyében, Budapesten alakuló közgyűlést a tagok élénk részvételével. A közgyűlésen az debreceni helyi csoportot *Bartha János* csoportvezető és *Dr. Watty József* kir. főügyész vezetése mellett 10 tag képviselte. A közgyűlésen az előreláthatólag mindazon telektulajdonos tagok, akik az alakuló közgyűlés előtt beléptek a szövetkezetbe, még ebben az évben házhoz fognak jutni.

Az igazgatóság tagokkal folytatott megbeszélések során az az elv alakult ki, hogy a szövetkezet első sorban

Az igazgatóságba a debreceni csoport részéről *Bartha János* csoportvezetőt, a felügyelő-bizottságba pedig *Dr. Watty József* kir. főügyészt választották be. Így a debreceni csoport érdekeit

minden tekintetben képviselve vannak.

A házak építését a szövetkezet két hónapon belül meg fogja kezdeni és előreláthatólag mindazon telektulajdonos tagok, akik az alakuló közgyűlés előtt beléptek a szövetkezetbe, még ebben az évben házhoz fognak jutni.

Az igazgatóság tagokkal folytatott megbeszélések során az az elv alakult ki, hogy a szövetkezet első sorban

csak tisztviselők részére épít házat,

magánosok csak akkor jöhetnek tekintetbe, ha a tisztviselők igényei kielégítést nyertek. *Bérházak, illetve bérakások építésére a szövetkezet nem fog kölcsönöket folyósítani.*

Hogy a szövetkezet megalakulását illetékes török is milyen komolyan veszi, bizonyítja az, hogy három elsőrangú életbiztosító társaság már is ajánlatot tett, hogy abban az esetben, ha a szövetkezet az életbiztosítást velük fogja megkötöni,

hajlandók az építkezési költségek egy részét összehozni.

Az amerikai bankárok megbízottja a közgyűlés idejére Amerikából Budapestre utazott. Azonkívül magas helyről is biztatást nyert a szövetkezet, hogy az akciót a kormány is támogatásban fogja részesíteni.

Dr. Watty kir. főügyész és Bartha János csoportvezető

március 3-án,

szerdán délután 6 órakor fogják a tagokat a kápolnikus otthonban részletesen tájékoztatni.

A szövetkezetbe való belépés céljából jelentkezőknek naponta délután 5-7 óra között *Bartha János* csoportvezetőnél (Ülővezetőiség, II. em. 52. szám.) a szövetkezet helyi csoportja ezután hívja fel tagjaikat, hogy a március 1-ével esedékesé vált részbenfizetéseket sürgősen eszközzeljék.

Láng Sándor dr hatalmas szanatóriumot épít Hajduszoboszlón

Nagyszabású lépés a fürdőtelep megvalósítása felé

(A Hajdúföld tudósítójától.) A hajduszoboszlói fürdőtelep felépítése és a mesés értékű gyógyvizet kihasználása olyan probléma, amelynek megoldása még senki előtt se áll világszerte. Ez az ügy azonban most váratlanul hatalmas lépéssel jutott előbbre és pedig egy kiváló és közismerten nagyképeségű debreceni orvos, *Dr. Láng Sándor* jóvoltából.

Dr. Láng Sándor a debreceni Kossuth-utcai szanatórium igazgatója és tulajdonosa a napokban kint járt Hajduszoboszlón, megtekintette a gáz- és hőforrást és az ott tapasztaltakat egybevetve a szakferfiak tudományos megállapításaival, elhatározta, hogy debreceni régi jóhírnevű

szanatóriumát áttelepíti Hajduszoboszlóra,

ha és amennyiben a város a hőforrás közelében egy katasztrális hold területet ad át részére. E telken a modern orvosi tudomány kényesebb igényei szerint 50 ágyas parkzerű szanatóriumot hajlandó saját költségén felépíteni, berendezni és állandóan üzemben tartani. E szanatóriumot a csont-, bőr-, mirigy- és vesetuberkulózisban szenvedők gyógyítására emeli föl. Ilyen speciális intézmény ma még külön

szervezve nincsen az országban. A hőforrás vizét használná föl gyógyítási célokra, mert annak oly vegyi összetétele és hatalmas gyógyhatása van, hogy ezeknél a betegségeknel a

műtét alkalmazása 90 százalékban föltétlenül elkerülhető lesz

és biztos gyógyítást fog eredményezni. Oly intézményt kíván tehát létesíteni, mely a külföldön is hírnevet biztosít a szoboszlói hőforrás gyógyhatású jelentőségének. A telken kívül vízhasználati jogot fog kérni a várostól, mert ezzel óhajtja nemcsak a betegek gyógyítani, hanem a szanatórium fűtését is berendezni. A vizért természetesen megfizeti a városnak a használati díjat. *Dr. Láng* és a szakorvosok ugyanis megállapították, hogy Hajduszoboszló nemcsak időszaki, hanem

állandó tartamú gyógyfürdő város lesz.

ahol egész éven át folyik majd állandóan a betegek gyógyítása, ápolása. Remélhetőleg Hajduszoboszló város örömmel fogadja azt az ajánlatot és mindent megtesz, hogy *Láng Sándor* mielőbb felállíthassa szanatóriumát a hőforrás közelében.

A városi birtokok bérlői nem bírják a rájuk nehezedő óriási adóterheket

A bérletből való kibocsátásukat kérik a nagybérlők is - A tanács közgyűlés elé viszi az ügyet

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy a városi közgyűlés még novemberben határozatot hozott, amellyel leszállította a városi földbérlet által fizetendő béreket, sőt egyeseknek a hátraleékos bér bizonyos részletét is elengedte. Ezt a közgyűlési határozatot még jóvá se hagyta a bérgyűlés és már is újabb baj van a hasznóbérlőkkel.

A városi tanácshoz ugyanis napról-napra érkeznek a különböző panaszok, bejelentések a hasznóbérlők részéről s ezekben a bérlet mind arról panaszkodnak, hogy

nem bírják a terheket és a tőlük szelén állanak.

A tanács hétfőn délelőtt is foglalkozott egy ilyen ügyvel, amely azért érdekelt, mert élénk világot vet a hasznóbérlők rosszának éppen nem mondható helyzetére.

Az egyik nagyobb városi birtok bérlője hasznóbérlőre hátraleékos halasztást kért. A tartozás 300-320 millió korona, amelynek biztosítására lefoglalták mindenét,

még az állatállományát és a jövő évi termését is.

A bérlő felajánlotta, hogy a város adassa el egész állatállományát, a tanács azonban ezt nem fogadta el, mert ezáltal teljesen tönkretette volna a bérletet.

Az ügy kapcsán azonban hosszasan foglalkoztak a hasznóbérlők helyzetevel. Kiderült ugyanis, hogy több nagybérlő bejelentette, miszerint október 1-én túl nem bírja a bérlet folytán ráháruló terheket és épp ezért kéri, hogy

a bérletből engedje ki a város és gondoskodjon az új bérbeadásról.

A városi tanács a hétfői ülésen azt az álláspontot foglalta el, hogy ebben a kérdésben közgyűlési határozatot kell kiprovoálni. Ugyanis,

ha a mostani bérlőknek nem adnak halasztást és elveszik tőlük a bérletet, vagy pedig ha a bérletet egyszerűen kiengedik a bérletből, mindenképpen új bérlőkről kell gondoskodni. A tanácsban azonban az a felfogás alakult ki, hogy új bérletet egyáltalán nem lehet kapni, vagy legjobb esetben is

csak a mai bér feléért lehetne kiadni a birtokokat.

A tanács szerint ezért tehát a mostani bérlőkön kell valamiképpen segíteni. Ez pedig nem jelent egyebet, mint újabb hasznóbérlészdíjt, vagy hasznóbérlési halasztást, esetleg elengedést is.

Mindenesetre az ügy fejleménye elé nagy érdeklődéssel lehet tekinteni, mert hiszen csak későbbben lesz nyilvánvaló, hogy mit is akar hát a tanács a városi bérlőivel. Ezt az ügyet már, értesülésünk szerint, a március elején megtartandó közgyűlés elé terjesztik, valószínű azonban, hogy az nem fog ott simán keresztülmenni, hanem ismét nagy vitákra fog majd alkalmat adni.

Valódi porosz szén

85 ezer koronától

házhoz szállítva és száraz tűzifa aprítva is beszerezhető

Gabányi-féle telepen

Csapó utca 28. eégtől. — Láng Miklós. Telefon 4-49

Magyar ember csak magyar hápot olvashat. — Kévéházban borbélynál újjávarusnál követelje a HAJDUFÖLD-et!!!

Vecsey Ferenc hangversenye

(A Hajdúföld tudósítójától) Vecsey Ferenc, a világszerte ismert hegedűművész az ország nagyobb városaiban az árvízkarosultak javára hangversenyeket rendez. Az ezekből befolyó jövedelmet teljes összegében körülbelül 400 millió koronára becsülik. A kiváló művész ennyit juttat hazájának, a kultúra és az inségen szenvedők támogatására.

Az országos bizottság, élén a Kormányzó feleségével, *Augusztá és Izabella* hercegnőszónnyokkal, gróf *Behlen* Istvánnal és dr. *Hubay Jenő*vel személyesen dolgozik a koncertek sikerén. A koncertek után országsszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg.

A szovjetek zsidó telepítése

Moskva az 1926. esztendőre minimális 250.000 hektárnyi területet bocsát a zsidó telepítvényesek rendelkezésére. 10.400 család jön tekintetbe. A telepítés költségvetési tétele 17 millió aranyrubelben állapított meg, ami kerekén

616 millió magyar koronának felel meg. Tényleg azonban csak 245.000 rubel kerül kiosztásra. A többi összeget a külföldi zsidó szervezetek rendelkezésére bocsátották.

Növendékhangverseny a városi zeneiskolában

(A Hajdúföld tudósítójától) Szombaton este tartotta a zeneiskola idei első növendékhangversenyét lelkes, de aránylag kevés számú felnőtt közönség előtt.

Az értékes és szép műsor minden tekintetben kielégítette a közönség várakozását. Különösen az utolsó szám, *Hajdn: D-dur szimfoniájának I. tétele*, melyet a *Szűcs Gergely* tanár vezetésével állt elő.

60 tagú intézeti zenekar frappáns precizitással és finom kidolgozással játszott. Reméljük, hogy *Szűcs* tanár nem kiméli a fáradságot és még többször lámpa elé hozza a szépen fejlődő zenekart.

Galló Márta, B. Fábry Irma, a kiváló zongoraművész-tanárnő növendéke, *Borkiewicz*: *Polonaise*t játszott a szép technikával és sok határozottsággal.

Farkas Géza és Nagy József, dr. *Müller Ottó* gondokatanár növendékei, *Händel* egy gondokakettősét játszottak szépen, meleg tónussal, finom átéréssel. Ugyancsak dr. *Müller* vezetésével állt elő vonós-negyves, *Darvas Józsa, Darvas Juci, Darvas Nándor és Nagy József* sok igyekezettel és jó előkészítéssel játszották *Bihari*: *Bercsényi* nótáját. *D. Simonffy Irén* tanárnő növendéke, *Ragyóczi Jolán*, *Chopin*: *Médchens Wünschét* játszott a frappáns technikai tudással, szép kidolgozásban.

Hedr-Tempis Erzsébet, a zenede kiváló énekművész tanárának két jeles növendéke, *Kálmán Erzsébet* és *Reinhardt Eszter*, *Ferray* tanár zongorakísérete mellett, néhány műdalt énekelt érzéssel művészi fel-fogásban és kifogástalan technikai tudással.

(J. I.)

RISKO BELA

nőj divatterme
FERENC JÓZSEF-UT 26. SZÁM
Árál a viszonyokhoz képest mérsékelt

Halálos vasuti szerencsétlenség a Vágó-fatelepen

Milota Bélané 52 éves asszonyt teljesen összeroncsolta az iparvasut mozdonya

(A Hajdúföld tudósítójától) Tegnap reggel 8 órakor a Vágó-fő fatelep iparvágányain keresztül *Milota Bélané* 52 éves Híd u. ca. 2. szám alatti lakos a városba igyekezett, hogy az egyik üzletbe a napi szükségleteit bevásárolja. *Milota* küss nagyot halló volt és így történetelt meg, hogy nem hallotta a fatelepről kifelé jövő mozdony éles fűtyét, amely aztán elütötte. Mire *Toth Béla* mozdonyvezető a gépet leállította,

az öregasszony már a kerekek alatt feküdt teljesen összeroncsolt testtel.

A mozdony egy teherkocsit tolt maga előtt, amelynek ütközője elé került *Milota* küss, az elütötte, aminek következtében a kocsi alá bukott és úgy a teherkocsi, mint a mozdony kerekei keresztülmentek rajta, *balkarját többől lemészve*. A mozdonyvezető és a közelben dol-

gozó munkások csak a velőtrázó sikoltásra lettek figyelmesek, mire a vonat azonnal megállt. Dr. *Ujházy Sándor* Máv. pályatorvos részeseítette a vértócsában fekvő szerencsétlen asszonyt az első segélyben. Majd a helyszínen percek alatt ott termelt mentők nyújtottak segítséget, azonban megmenteni már nem lehetett, mert az ütődés átvágása következtében teljesen elvérzett és a szerencsétlen

Milota küss még a mentőautóban kiszívott.

A rendőri nyomozás a legszélesebb körben megindította a nyomozást annak a megállapítására, hogy terehel-e valakit felelősség a szerencsétlenségért. *Kiss Antal*, mint szemtanút már ki is hallgatta a rendőrség, azonban még több tanút beidézt, akik szintén a közelben tartózkodtak a szerencsétlenség alkalmával.

A Hadróá tisztújító közgyűlése

Vitéz Szentgyörgyi Lajos tábornok lett a Hadróá új elnöke - Izzalmas jelenetek a közgyűlésen

(A Hajdúföld tudósítójától) A Hadróá községi közgyűlése mintegy 200 tag jelenlétében tartotta meg vasárnap délután 4 órakor a város háza közgyűlési termében évi rendes közgyűlést, amelyen a központ képviselőjében megjelent *Csécsei-Nagy Imre* altábornagy.

A közgyűlést vitéz *Szentgyörgyi Lajos* tábornok nyitotta meg s meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket.

Az évi jelentés.

Ezután *Piszky Árpád* százados, ügyvezető igazgató a Hadróá 1924-25 évi működéséről terjesztett be részletes jelentést, amelyben szomorú képet festett arról a mérhetetlen közönyről, amellyel a társadalom viseltetik a hadigondozottakkal szemben.

A társadalom közömbösségére jellemző, hogy a megindított gyűjtések során annyi pénz sem gyűlt össze, amennyibe a felhívás került. Az 1924-ben rendezett repülőnap és a később tartott hangverseny sem sikerült.

A házhelyek kiosztásánál *Vasárhelyi Béla* tanácselnök, az OFB kiküldött bírja a legnagyobb jóakaratot tanúsította s eddig már a 75-100 százalékos rokkantak, valamint a 4-7 gyermekes hadiözvegyek között kiosztottak 130 katasztrális holdat Ezenkívül még körülbelül 500-6000 holdra lenne szükség a hadigondozottaknak.

A szövetség - folytatta *Piszky* ny. százados - a legnagyobb lelkiismeretességgel jár el a hadigondozottak

ügyében és akinek valami ügyes-bajos dolga van, keresse fel bizalommal *Czibere* titkár urat.

Egy kellemetlen incidens.

Ebben a pillanatban kellemetlen incidens zavarta meg a közgyűlés nyugodt és méltóságos lefolyását. A közönség köréből egy fiatal ember ugyanis a következőket kiáltotta az elnökség felé:

— Igen ám, de *Czibere elvtárs* soh sincs ott.

— Tiltakozom ellene! Nem vagyok elvtárs, hanem bajtárs! — kiáltotta izgatottan *Czibere*.

— Itt nincsenek elvtársak! — zendült fel a közönség, mire a közbeszólt igazoltatni akartak, azonban ennél nem volt semmiféle igazolvány.

Erről az izgága fiatal embert eltávolították a teremből.

Piszky Árpád ezután folytatta a beszámolóját s rámutatott arra, hogy a szövetség annyit már elért, hogy minden 100 százalékos rokkant megkapja a létminimumát. Többet azért nem adhat az állam, mert ezt az ellenőrző bizottság nem engedi.

Piszky Árpád és a pénztáros jelentésének egyhangú elfogadása után a tisztikarban megüresedett tisztségeket töltötték be szintén egyhangú választás útján. Ezekre a tisztségekre a következőket választották meg:

Az új tisztségviselők

Diszelnökök: dr. *Hadházy Zsigmond* főispán és dr. *Magoss György* polgármester. Elnök: vitéz *Szentgyörgyi*

Bőjti idényre

mélyen leszállított árban vásárolhatja a következőket a

„Hangyá“-ban

Zöldbab — Zöldborsó — Paradicsom — Spárga — Gomba- és Halkonzerveket. — Ugyiszintén: — Sardinia — Angolna — Jámek — Befőttök — Aszaltszilva — Teavaj és Csemege-sajtok — Ugorka ecetes és vizes — k i m é r v e é s ü v e g e k b e n k a p h a t ó.

Főüzlet: Rózsa-u. és Piac—Miklós-u. sarok.

!!! Fiókküzetek a város minden részében !!!

Lajos tábornok. Tarselnök: *Fülöp Mihály* ny. ezredes. Alelnök: dr. *Toth Emil* árvaszéki elnök. Választmányi tagok: *Füzessy Ferenc, Nagy Lajos, Gráll Károly, Végh Lajos*. A központi választmányba delegált tagok: *Vértessy Lajos, Varga Kálmán, Nagy Imre, özv. Rácz Kálmán, Ury István*.

Több kisebb jelentőségű indítvány letárgyása után a közgyűlés a *Himnusz* elneklésével véget ért.

Lefülett „táltos“ Hajdunánáson

(Hajdunánási tudósítónk jelentése.)

Balogh Róza 28 éves cigányasszony, hajduböszörményi lakos, mint társai csodajós, táltos, — ki két fogsorral rendelkezett vallomása szerint, csak az egyik sort nemrég kivesedette — Hajdunánáson az alsóbb néposztálytól kuruzslás segítségével, s mindenféle babonás rábeszéléssel rengeteg ruhaneműt, pénzt, ékszert szedett össze, amit aztán természetesen el is tulajdonított magának. A hajdunánási rendőrség letartóztatta és átadta a helybeli járásbírósnak, mely kuruzslás és lopás vádjára címén 3 hónapi fogsárra és 500 ezer korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Uj magyar református templom épül Amerikában

(A Hajdúföld tudósítójától) Az amerikai Egyesült Államok területén körülbelül 80 magyar református templom van. Az utóbbi időben azonban mostanig nem sikerült új templomokat építeni az amerikai református magyaroknak, mert a nehéz viszonyok ebben meggátolták őket. Most végre azonban *New-York* közelében

New-Jerseyben ismét felépült egy magyar református templom.

amelynek felépítése egy volt debreceni magyar református pap, dr. *Nánassy Lajos* nevéhez fűződik. *Nánassy Lajos* Debrecenben született, itt végezte gimnáziumait és a teológiát s iskola-tarsa volt a debreceni kalvinisták kiváló lelkészének, *Uray Sándornak*. *Nánassy* körülbelül 25 éve ment ki Amerikában, ahol most az ottani magyarság egyik legérdemesebb vezetője. Az új amerikai magyar református templom elkészítése szintén az ő érdeme. A templomot egyébként a napokban már fel is szentelték és így kint az idegenben ismét egy új templomban hirdetik magyar nyelven az Isten igéjét.

Rákóczi születésének 250-ik évfordulója

Budapest, március 1. Március 27-én lesz 250 évfordulója annak, hogy *II. Rákóczi Ferenc* Borsi faluban meglátta a napvilágot. *Budapestben* mozgalom indult meg, hogy ezt az évfordulót

országos ünnepé avassák.

Ez országos *Rákóczi-ünnep* előkészítése érdekében tegnap tartotta a szervező bizottság ideiglenes alakuló ülését, amelyen *Pázmány Dénes* elnököt. A bizottság felkérte a kultuszminisztert, hogy az országos ünnep napján az összes iskolákban

*Rákóczi-ünnep*telését rendelje el valamint az összes egyházak vezetőit, hogy a templomokban egyhási szónoklatokban emlékezzenek meg a nagy fejedelemről.

Bársony János meghalt

(A *Hajdúföld tudósítójától*.) Súlyos vesztés érte a magyar orvostudományt és az egyetemi ifjúságot, akinek szellemi vezére, a keresztény nemzeti gondolat egyik kiemelkedő, lelkes harcosa **Bársony János** orvosprofesszor, az I. számú női klinika igazgatója vasárnap reggel hosszas szenvedés Muzeum körúti lakásán meghalt. **Bársony János** 1860-ban született *Nagykárolyban*. Tanulmányait a *bécsi* és a *budapesti* egyetemen végezte el. 1884-ben avatták doktorrá. Öt éven át első tanársegédje volt elődjének, *Kézsmárky* Tivadar dr. tanárnak, a nőgyógyászati klinikán 1891-ben magántanárnak nevezték ki, majd 1893-ban egyetemi nyilvános tanár lett, 1903-ban elfoglalta *Kézsmárky* katedráját és az *első szüneti nőgyógyászati klinika igazgatói állását*.

A 66 éves professzor már régebben **ráksej** csontvelőszegélyben szenvedett,

ami eredetileg mellcsontdagadatot okozott, majd az utóbbi hetekben elfajult é. atterjedt egész csontszervezetére. Állapotát egy véletlen szerencsétlenség is súlyosította, amikor karácsony előtt jobb lábujját is szenvedett.

A betegség ezelőtt öt nappal vált katasztrófálissá. Pénteken már menthetetlennek látszott a beteg élete. Kézsejorvosai, *Verebely* Tibor, *Hüttl* Tivadar, *Herczogh* Ferenc és *Csiky*

József professzor mindent megtekintve a beteg megmentésére, de a súlyos beteg tanár állapotja rohamosan rosszabbodott és öt napos kínos szenvedés után vasárnap reggel 8 órakor meghalt. Az elhunyt professzort felesége, leánya és testvére, *Bársony* István, a kiváló író gyászolják.

Debrecenben *Kenézy* Gyula egyetemi professzor sógorát, valamint az *Illésy* család közeli hozzátartozóját vesztette el a nagy tudós halálával.

Bársony professzor halála, bár környezete és kartársai előre látták az elkerülhetetlen vég bekövetkezését, nagy megdöbbenést és részvétet keltett. A magyar ifjúság atyai támogatóját vesztette el benne.

Ére állott annak a nagy ifjúsági mozgalomnak, amelynek végső célja

a magyar tudományos élet megerősítése az idegen elemektől

s egy új magyar nemzedék felszámolása volt, amely a versenyképesség minden vertezésével ellátva ki tudja szorítani az elszaporodott idegeneket a magyar tudományos életből.

Bársony professzor holttestét a központi egyetem aulájában ravatalozzák fel. A beszentelés sajtóan délelőtti tízenegy órakor lesz és a *Kezsej*-úti temetőben a főváros által adományozott díszsírhelyen helyezik örök nyugalomra.

Jairus leánya

Bibliai dráma 5 felvonásban. Írták *Mellau* István és *Losonczy* Gábor. Bemutatták a *Szent László* Dalegyelet műkedvelői. Az előadást rendezte dr. *Laczkó* József

A középkori *mysterium* dráma, melynek első nyomai már a XI. század népeinél fellelhetők s amelyek virágzása a XIII—XVI. századokra esik, ma már csak népi elemekben él, mint a primitív *liturgiái mysterium* eltorzított, de népköltési szempontból értékes profanizációja. A fejlettebb középkori *mysterium*, a *karácsonyi* és *vízkereszt* vallásos drámák, továbbá a husvét *passiójáték*ok, melyeknek klasszikus ősei Magyarországon a *bárfiai színelőadások* voltak, idők folyamán lecsorultak a színpadokról, honnan a reformáció szelleme és a *shakespeare* i drámaírás korszakalkotó irányja száműzte őket. A krisztusi megváltás nagy *mysterium*ainak drámai feldolgozásai ma már csak egy-egy oberammergau-i, vagy *mikófalvai* *passiójáték* keretében élnek a maguk őseredetét és klasszikus hagyományaikhoz ragaszkodó életüket, az irodalmi fejlődés száguldo monstere azonban nem tudtak bekapcsolódni. Ők isten-eszmék *mysticizmus* helyett általános emberi problémák kerétek az irodalmi érdeklődés fókuszába és így fejlődött ki az a *magasfokú* újkor és legújabbkori dráma, melyet a *materiálistikus* rothasztó „szelleme” végképen kivett az *egyémségből* s csak a keretet, azt a drámai szerkezetet hagyta meg a *klasszikus* hagyományokkal együtt, mely már *aktív* edek óta várja a formákat kiből új és *létkető*, előrevívó, tisztá

Mellau István és *Losonczy* Gábor *modern* *mysterium* drámája ennek az új és eszközeiben, feldolgozásában értékes irodalmi rönkszanszék a megnyilatkozása. *Elgondolása* *kissé* *merész*, mert *Krisztus* alakját annak a *kornak* *levegőjében* *viszi* *világi* *színpadra*, *mely* *megülri*, *sőt* *élvezi*, *hogy* *köszönőházainak* *műsora* *vörös-* *színlapos* *erkölcstelenség* *öllsék* *ki*. Az utóbbi munka azonban szükséges és a *Jairus leánya* olyan finoman, emelkedett és élő hittel átitott valóságossággal szerepelteti a *Krisztust*, hogy a *klasszikus* festett világában is egy tisztultabb felfogás termékenyítő erejét tudja szétsugározni.

A *Jairus leányának* drámai alapeszméjét, vagy így is mondhatjuk: *textusát* *Lukács* evangéliumának *Mirjam* *feltámasztásáról* szóló fejezete adja meg. (8 rész, 49—56 versek.) A *Megváltó* életének ez a csodás fejezete olyan tökéletes és nagy szabású dráma-téma, melynél sebbet és jobbat akarva sem találhatunk volna a szerzők, akiknek alkotó ereje úgy építi föl és úgy oldja meg a *mysteriumot*, hogy annak hatása a *vallásos* lélek szárnyain a *magyar* *feltámasztásba* *vetett* *reménységet* *is* *magasra* *emeli*. E főlemelő tulajdonság mellett a *Jairus leánya* tipikusan *mysterium*-dráma marad, egy finoman megérzékített hasonlat azonban egész lényegét megtelíti a magyar

élet *újjaszülötésének* *igéretes*, *nagy* *tartalmával*.

Mellau István és *Losonczy* Gábor *nagy* *tehetségű* *drámaírók*, akiknek *színműve* a *szerkezeti* *egység* *biztos* *keretében* *jelenet*ről *jelenet*re *fokozódó*, *vívó* *erővel* *halad* a *kifejtés* *felé*. Különösen sikerült a *Messias* *szerepeltetésének* *finom* *tónusu* *be-* *állítás* és a *bibliai* *alakok* *kifogás-* *talan* *jellemrajza*, akik a *Szentírás-* *ból* *vett* *jelenetekben* *Kaldy* *György* *ősi* *nyelvezetével*, *eleven* *színekkel* *és* *lélekteljes* *megformáltsággal* *lép-* *nek* a *színpadra*. Ez a *stilszerűség* *és* *drámai* *gondolat* *felépítésében* *és* *jelenet* *vezetésében* *is* *megnyilatkozik*. A *cselekmény* *egységes* *folyását* *kissé* *széttördelik* *ugyan* a *bőségesen* *al-* *kalmazott* *zeneszámok*, de a *prozái* *rész*ek *szervesen* *kapcsolódnak* *egy-* *máshoz*. *Különösen* *szép* *és* *hatásos* *a* *II. felvonás* *nagy* *Jairus-jelenete* *és* *Mirjam feltámasztása*.

A debreceni előadás sikerének oroszlanrésze dr. *Laczkó* Józsefet illeti, aki a darabot művészi érzéssel rendezte. *Liszt* Nándor alkalmi prólogusát *Lakner* Vilma szavalta

Mándy Zoltán korszakot jelentő ujtása a vonóhangszerek terén

(A *Hajdúföld tudósítójától*.) Tudjuk, hogy a hegedű mai formájának Gasparo du Salo XIII. századbeli olasz mester a *constructörje*. Gasparo az első, ki *experimentörje* a *négyhúros* rendszer alap-gondolatának, utána *Maggini* majd *Amati*u, ennek leghíresebb tanítványánál, *Antonius* *Stadivarus*nál (1644—1787) kulminál a hegedű-készítés befejezettnek tekinthető problémája, hisz a *Cremonai* mester műhelyéből világgá indult *classikus* *alkotások* majdnem három évszázadon keresztül futnak *világmárka* gyanánt minden verseny nélkül ugyi forma, mint *hangszámbeli* *képesség* *teremtésében*. Tehát *évszázados* *szü-* *net* áll be a *hegedűkészítés* *fejle-* *dési* *történelmében* *anélkül*, hogy *haladást* *jelenthetek* *volna* *annak* *dacára*, hogy a *Stradivarus* követő mesterek *jelentősebb* *része* (*Guada-* *guini*, *Guarnerius*, *Guagliano*, *Nemes-* *sányi*) mind próbálkozik a *négyhúros* *rendszer* *tökéletese* *megépítésén*.

Csak *silány* *utánzatait* *adják* a *Cremonai* mester *pompás* *hegedűinek*.

Mándy Zoltán, debreceni hegedű-
készítő mester

elvette azokat a *balhiedelmeket*, melyek vagy a *fában*, vagy a *lak-* *kozás* *misteriumaiban* *keresik* a *he-* *gedűkészítés* *csodálatosnak* *hiit* *tit-* *kait* — a *hegedűkészítés* *technikai* *részében* *végzett* *kimerítő* *kísérlet-* *nek* *eredményeképpen*

a *fizika* *hangtani* *törvényekben* *látja* *meg* a *hegedű* *rezonantiá-* *jának* *törvényszerűségét*.

Az *adott* *forma* *hanganyagdnak* *tel-* *jes* *kiaknázásával* *egy* *hegedűtípust* *konstruált*, *melynek* *teljesítő* *képessége* *az* *eddig* *létező* *legjobb* *nak* *tudott* *concerthegedűket* *összehasonlíthatat-* *lanul*

felülmúlja *hangjainak* *csodála-* *tos* *tökéletességével*.

Hogy a debreceni mester elgondolása a *hegedűkészítés* *történelmé-*

mélyen *átértett* *és* *kifogástalan* *művészi* *készséggel*. *Mirjamot* *Veress* *Irma* *személyesítette* *közvetlenül* *és* *meleg* *színekkel*. *Kitűnő* *volt* *a* *fel-* *támasztási* *jelenetben*. *Jairus* *őpapot* *Kovdssy* *Miklós* *alakította* *erős* *drá-* *mai* *erővel*. *Lánczy* *István* a *Mess-* *ias*, *Erszinger* *Klárka* *pedig* *Szűs* *Maria* *alakját* *elevenítette* *meg* *rend-* *kívül* *finom* *és* *lélekteljes* *elgondo-* *lással*.

Külön kell megemlítenünk *Reit-* *hoffer* *Ilonka*, *Bohus* *Boriska*, *Ko-* *vács* *Mária* *és* *Pálffy* *Mária* *alaki-* *tásait*. *M. Szűcs* *Margit* *Rode* *szere-* *pét* *megezdő* *drámaisággal*, *erőtel-* *jes* *és* *lendületes* *művészi* *erővel* *idő-* *szolta* *meg*. Igen jók voltak *kisebb* *szerepekben* *Nagy* *Sándor*, *Nagy* *József* *és* *Scheppe*l *Károly*. Az előadás sikerét *Kiss* *Béla* *szép* *ének-* *száma*, a *stilszerű* *táncok* *és* a *zene-* *kar* *kiforrott* *játéka* *tették* *teljessé*, *melynek* *színét* *és* *lendületét* *Kell-* *wentz* *Rózsa* *vezénylése* *adta* *meg*.

A *őpróba* *közönsége* — a *közép-* *iskolák* *ifjúsága* — *nagy* *lelkesség-* *sel* *hallgatta* *végig* a *kifogástalan* *elő-* *adást*, *melynek* *csupán* *hosszu* *fel-* *vonások* *közti* *szünetei* *kifogásolhatók*. (In)

bea mit jelent a jelen pillanatban, arról hozzávetőleges képet sem adhatunk, tekintve genialis ujtásának kiterjedését az összes vonóhangszerekre, *felbecsülhetetlen* *lehetőségek-* *nek* *történelmi* *hely-ezi* *kildrásba*.

Debreceni háziezred hangversenye

(A *Hajdúföld tudósítójától*.) A debreceni háziezred, *Vámos* *Béla* *ezredes* *vezetése* *alatt* *tényesen* *sik-* *erült* *hangversenyt* *rendezett* *hét-* *főn* *este* a *Bika* *disztermben*.

A *nagyszerűen* *összeállított* *mű-* *sört* a *II. honvéd* *gyalogezred* *tel-* *jes* *zenekara* *Nóth* *Antal* *karnagy* *vezetése* *alatt* *Mendelsohn*: *Ruy-* *Blas* *nyitányával* *kezdte* *meg*.

A *helyőrségi* *zenekar* *kisérétével* *Grieg*: *op. 16.* *zongorakoncertjét* *játszotta* *Bene* *Béla* *ezredes*. A *nehéz* *koncertet* *virtuóz* *technikával* *s* *precizitással* *játszotta*.

Marschner: *Romanc* *tróját* *Konoh* *Tamás* *őhadnagy*, *(hegedű)* *dr* *Lukács* *József* *főgimnaziumi* *igazgató* *(gordonka)* *és* *Gyertyánffy* *Aladar* *tizedes* *(zongora)* *játszották*. *Konoh* *meleg* *tónusu*, *finom* *játéka*, *dr* *Lukács* *mélyen* *átértett*, *invenziós* *gordonkajátékával* *teljes* *művészi* *ér-* *tékében* *emelkedett* *ki*, *melyet* *Gyer-* *tyánffy* *preciz* *zongorakisérére* *teljes* *szépségre* *egészített* *ki*.

Párcsi *Pal*, a *városi* *zenede* *ki-* *váló* *tanára* *két* *számmal* *szerepel*. *Vieuxtemps*: *Fantazia* *appanionata-* *jában* *ujra* *csillogtatta* a *tőle* *meg-* *szokott* *preciz*, *művészi* *tónusát* *és* *könnyed* *vonókezelését*. A *zongora-* *kiséréret* *Forral* *István*, a *városi* *ze-* *nede* *tanára* *finom* *alkalmazkodással* *látta* *el*.

Timár *Ila*, a *Csokonai* *színház* *primadonnája* *Bene* *Béla* *zongora-* *kisérére* *mellett* *Pillangó* *kisasszony* *nagy* *áriáját* *s* *Hoffmann* *meséinek* *baba* *áriáját* *énekelte* *az* *oly* *ritkán* *hallható* *s* *valóban* *ritka* *szép* *csengő* *hangján*. (f. l.)

HIREK

1926 március 2. (Kedd)

Prot.: Lujsa. Kath.: Szimpl. pk.
A Meteorológiai Intézet jelentése

Hasánban változóan felhős, száraz, a normálnál alacsonyabb hőmérséklet mellett az éjjeli minimumok a keleti részeken mínusz 5 fok C-re süllyedtek.

Időprognózis: Változóan felhős idő, kevés vagy semmi csapadékkal és éjjeli fagygal.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Városi múzeum 9-12-ig, 2-4-ig.
Gyógyesztárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany György (Kossuth-u. 8.) Muraközy (Hunyady utca 5.) Magyar Korona (Péterfia-utca 10.), Nador (Szent Anna-utca 66.), Csokonai (Mester-utca 43.) Arany János (Csapó-utca 77.)

Anyám, de jó volna . . .

Anyám, de jó volna,
Mint gyermekkoromban,
Hogyha elmondhatnám
Ki vert meg, ki bántott.

Anyám, de jó volna,
Ha te készítenéd,
Mint valaha régen,
Iskolába menve
Táskámat az utra.

Anyám, de jó volna,
Hogyba meg is vernél,
Ahogy teitted régen,
Mikor késő tétem
Esti nyugovóra.

Anyám, de jó volna
Még gyermeknek lenni.
Szenvedések utját
S hasam ismeri,
. . . Mindig Nalad lenni.

Borváth Balázs.

A volt piarista diákokat felkérjük, hogy március 3-án, szerdán délután fél 6 órakor az intézet (Szent Anna-utca 17. sz.) dísztermében fontos értekezletre összejönni sziveskedjenek. E. Köszöntő bizottság.

Orvosi hír. Ifj. dr. Somogyi Zoltán v. budapesti I. sz. szemklinikai tanársegéd rendelését Hatvan-utca 12. sz. alatt megkezdte. Rendel délelőtt 9-től 11-ig, délután 2-től 4-ig. Somogyi Zoltán a kiváló szemésszakként, Grósz Emilnek volt előtanársegédje és orvosi körökben mindenütt mint elsőrangú szemészt ismerik.

A Petőfi Dalnok Kögyűlés. A debreceni Petőfi Dalnok március 15-én este 7 órai kezdettel az Arany Bika nagyszálló üvegtermében tartja évi rendes közgyűlését. Ennek tárgyai: 1. Titkári, pénztári és számvizsgálói jelentések az 1925. évről s felmentvények megadása. 2. Az 1926 évi költségvetés megállapítása. 3. Emlékéremek és oklevelek kiadása. 4. Ürösedésben levő tisztikari és választmányi tagsági helyek betöltése. A közgyűlésre a dalnok alapító, pártoló, rendes és működő tagjai ezúton is tisztelettel meghívja az Elnökség.

A Baross Szövetség társas összejövetele. A „Baross-Szövetség” március 2-án (Kedd) este 9 órai kezdettel az Angol-királyi szállodának ezen célra fenntartott termében nagyobb szabású társas összejövetelt tart, mely alkalommal igen fontos megbeszélések is lesznek. Felkérem a Szövetségmélyentisztelt tagjait, hogy ezen összejövetelre — lehetőleg családtagjaikkal — kivétel nélkül megjelenni sziveskedjenek. Elnökség

A bécsi vásárra, mely március 7-től 13-ig tart, a debreceni Kereskedelmi és Iparkamaránál határozatlanságra és utazási kedvezményekre jogosító igazolványok kaphatók személynként 45 000 koronaért. Vidékieknek postaköltség beküldése ellenében készséggel megkérjük a Kamarára. A felutazásra március hó 5-től, a visszautazásra március hó 16-ig jogosít a kedvezmény.

Székesfehérvár törvényhatósága követeli a „Világ” beszüntetését

„A szabadkőműves „Világ” megfertőzi a megszállott területek magyarságát”

A Világ című szabadkőműves és forradalmi radikális sajtótermék ellen országos mozgalom indult meg, hogy ez az ujság betiltassék, mert állandóan veszélyezteti a magyar érdekeket.

a bel- és a külföldön egyaránt. Különösen az elszakított Felvidék magyarságát mérgezi olombettivel, mert a cseh kormány a Népszava mellett egyesegedül a Világ című napi ujságot engedti be a megszállott területekre.

A Világ hamis képet ad a magyarországi állapotokról olvasóinak.

Szombaton Székesfehérvár törvény-

Ma este lesz a vendéglősbál. Az Arany Bika dísztermében ma este rendezik meg a vendéglősbált. A bál kezdete pontban 10 órakor lesz, amikor megtartják az ünnepi felvonulást, elöl a bál elnökeivel és szép asszonyaival a fényesen feldíszített teremben. Azután megkezdődik a csárdás Magyarai Imre tejes zenekara mellett. A bálra még néhány p-holyjegy kapható 4 személyes 300, 6 személyes 400 ezer koronára. Belépőjegy 50 ezer korona. A bál iránt igen nagy az érdeklődés.

Gazdasági előadás. Göllner János a kiváló szaktudású gazdasági tanár vasárnap február 28-án délelőtt rendkívül értékes gazdasági szakelőadást tartott a Polgári és Gazdakörben. Előadásában ismertette a trágyatelepek nagyfontosságát, létesítésük módjait és előnyeit. Az igen tanulságos előadást a nagyszámú gazdaközönség meleg érdeklődéssel kísérte.

Segédi vizsga a fegyházban. A kereskedelmi miniszter leiratot intézett a városhoz s közölte a fegyházban végzett ipari munka szabályozásáról szóló újabb intézkedéseket. Eszerint a fegyházak a fegyintézetek lakói által végzett ipari munka beszámít a segédi időbe és ennek alapján az illetéket segéddé lehet képesíteni, sőt a segédi vizsga a fegyházban, fegyházban is megtartható.

Eveszött brilliáns fülbevaló. Tegnap a Csokonai-színházban, vagy a színházról a Kossuth utcán és Piac-utcán át a Bikáig terjedő utvonalon elveszett dr. Gergits Karoly kir. ügyészi elnök feleségének egy aranyba foglalt, egykörös fülbevalója. A megtaláló illő jutalomban részesül, ha a fülbevalót Arany János utca 19. sz. emeleten levő lakásra hozza.

Gazdakör (polgár) Ifjak táncvizsgálója reggele 6 órakor a Koronában március 6-án, szombaton.

600 ezer korona büntetés a haragos kutyáért. Gondatlanságból okozott súlyos testi sérülés vétsége miatt került Tóth Péterné hajdu-böszörményi asszony a debreceni törvényszék Jeney-tanácsa elé. 1924 október végén egy Nagy Györgyné öreg koldusasszony betért az udvarba kéregetés végett. Tóthné haragos kutyája nem volt megrögzött és megharapta. A bíróság büntőnek mondta ki a vádlottat és 600 ezer korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész megnyuzodott az ítéletben, míg az elítélt fellebbezett.

Fancsovics nővérek tánciskolájában új báb-, gyermek- és felnőtt-kolonok kezdődnek. Beiratkozás Batthyányi u. 10.

hatósági bizottsága foglalkozott a Világ kérdésével. — A közgyűlés Paulovics Béla bizottsági tagnak és husz társának a városi tanácshoz nyújtott indítványát tárgyalta, amelyben arra kérték a város törvényhatósági bizottságát, hogy feliratban kérje a kormányt

a Világ című fővárosi napilap megszüntetésére.

A városi tanács pártolón terjesztette fel az indítványt Székesfehérvár közgyűlésére.

A közgyűlés nagy sajtószűréssel elfogadta az indítványt és elhatározta, hogy a Világ betiltása végett felterjesztést küld a kormányhoz.

Csűrös Béla képhatalmítása a művészhatásban március 7-én nyílik meg.

Akinek összes vagyona a felesége és „gyujtogatás” a mestersege. Lovász Gábor Nyil-utca 70. szám alatt lakó lampagyujtogató vasárnap örömeire alaposan felöntött a garatra, ugyanarra, hogy a rendőrszem hétfőn reggel 7 órakor botrányos részszéggért előállította a rendőrségre. Délig úgy ahogy kialszta a mámorat, amikor a rendőrbíró elé vezették. Kihallgatása alkalmával arra a kérdésre, hogy van-e vagyona, „hogyné volna: a feleségem”, válaszolja az öreg, mikor pedig azt kérdezték tőle, mi a foglalkozása, „gyujtogató vagyok”, motyogja félhangosan. Az öreg gyujtogatót végre is botrányos részszéggért 100 ezer korona pénzbírságra ítélte a rendőrbíró.

Conrad Veldt szavaló és előadóestje holnap este 8 órakor lesz a Bika dísztermében. Jegyek a Me netjegyirodában.

Megnyílt a Baross-Szövetség jogvédő irodája. A „Baross-Szövetség” adóügyi és jogvédő irodája megnyílt. Ne tegyen egy lépést sem, míg irodánk vezetőjével nem beszél. Minden ügyében felvilágosítást és tanácsot kap. Az adóbevallások kiállítását végeztet már is lehet jelentkezni. Minimális díj-szabás. Irodahelyiség I. Ker. Piac u. 42. szám alatt az udvarban. Hivatalos órák naponként este 6 órától 8 óráig. Elnökség.

Tűkörnyártás, kirakatok ükrözése, autók elszállítása Székelyi Szipkovits, Sziv-utca 5-15. Telefon 3-56.

Okvetlen tekintse meg Liener Béla legújabb fénykép kiállítását Csapó-utca 1. szám alatt.

MŰVÉSZET

Képzőművészeti Hajdunászon. (Hajdunászi tudósítónktól.) Nevesebb hazai festőművészek alkotásaiból Szoma Laszlo megbízott, március 1-ig bezárólag nagy képzőművészeti rendezett Hajdunászon a város-háza tanácstermében, mely kiállítás magas színvonalát fogva nevezetes művészeti eseménynek számít Hajdunászon kulturális életében. A kiállítás szereplő művészek nívója: Béli Vörös Ernő, Burchavél Bélavary, H. yer Arthur, K. ciány Ödön, Horváth G. Andor, Z. kocsy Gyula, Krupka Ferenc, Berkes Antal, Molnár Z. Laszlo. A kiállítás megtekintése díjtalan. Képek részletfizetésre is kaphatók. Ezeideig úgy az anyagi, mint az erkölcsi siker teljesen kielégítő.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Március 2. Kedd: Loute. D) bérlet.
Március 3. Szerda: Loute B) bérlet,
Március 4. Csütörtök: Loute. C) bérlet.

Loute

(Böhözát 4 felvonásban, Irta Pierre Weber, fordította Heltai Jenő. Bemutatta 1926. március 1-én a Csokonai-színház)

A Loute reprice meg akkor sem bocsátható meg a Csokonai-színház direktórájának, ha egy még nagyobb malacság bemutatásához lett volna szeleidebb bevezetés, vagy amolyan átmenetiféle, mert a magyar színház, kiváltképpen pedig egy bőszéges szubvencióval ellátott színháznak nem az a hivatása, hogy az érzékiség, a pikantéria, csatornalevegőjével teremtsen közönséget magának, hanem valóban szövétneket gyűjtsen annak a kulturának, amely csak a szubvenció iránti kérévényekben szerepel, de valójában nincs sehol.

Pierre Weber darabja se nem több, se nem kevesebb, mint egy szabályos francia bohózat lehet. Néhány — el kell ismerni — rendkívül ügyes kézzel összefogott jelenet, pár jól megrajzolt alak, sok-sok helyzetkomikum és kacagtató ötlet, aminek mulatni, nevetni vagyó néző esetleg kelemesen el is szórakozhatna, ha minduntalan nem ütközne ki bántóan az, hogy itt nem a pikantéria van a darabért, hanem minden-minden azért történik, hogy minél inkább kihagyozódjék az, ami sikkamlós, ami perverz és a beteg érzékiséget biszergeti. Ezért reptálya a szerző a harmadik felvonásban feleslegesen mindazt, amit már előzőleg csattanóbban, frissebben és egészebben befejezett, ezért leposzt és higit vissza mindent, amit már előbb elmészebben, ötletesebben elmondott. S épp ezért — a megamivoltában — az egész bohózat sem az, aminek indult. Szétesik és bizony az ötletek, főként pedig a malacságok piros papírszalagja sehogysé tartja össze a két végső felvonást.

A Csokonai-színház prózai együttetésének jó előadása azonban sok mindent feledtetett. Hermann Mancifris temperamentumával, az adott helyzethez viszonyítva finom eszközökkel játszott. Csapó Maria kedves közvetlen játéka, Halassyné gazdag humora, Püspöki Rozsi és Lukács Julia alkításai sokban hozzájárultak a sikerhez. Bársony Aladar a bohózat kívánta stíusra és könnyedségre biztosan, helyes érzékekkel talált rá. Rajz Ferenc pompás, burleszk komikum felé hajló figurája, Szigeti Jenő kitűnő alkításai, Endrődy és Tamás Benő sok derűtiséget keltő alakja vidám percekkel frissítették az amugyis gördülékeny előadást, amelyen megáltszót Bársony Aladar főrendező tempót, lendületet adó kezeműkaja. (mars.)

Mozgósínházak közleményei

Kedd — Március 2.

Apollo-műsor

Mary Pickford legjobb szerepe: „Kuty, a lapvirág...” Drama 10 felvonásban. Valódi amerikai izu film feltűnése a szegény hűszok hánytvetelt sorsát egy éjszaka megoldást trágikus eset terében, mely szomban mint minden jó film, boldog megoldással végződik. Kisrészlet: Magyar Híradó és „Jimmy hőstette Kínában”. Burleszk.

Vígsház-mozgó

Két ságer egy előadásban! Scott kapitány utazása és tragikus vége a deli sárton. Az ismeretek terjesztésének és népszerűsítésének hivatott eszköze ez a film, amely a mindenre vállalkozó emberi erőnek igazi példája. Ismerteti a déi sark fenséges volta mellett az ottani állatvilágot és annak életét. II. A kétszínű ember. Érdekes társadalmi dráma 6 fejeletben.

Jönnék! Rquel Meller a világ-hírű párisi dívdz-szel a címszeropben „Császárnő ibolyái”, „Pokol lovas” Hoot Gibson nal.

TESTEDZÉS

DVSC—KIKSE 12:0 (5:0). A Magyar Kupa díjmérkőzés kerületi döntőjét a bajnokcsapat fölényes bizottsággal nyerte a II. osztályu ellenfele ellen. A vasutas már sokkal jobb formát játszott ki, mint a BUSE ellen. A KIKSE két tartalékkal állt ki. A DVSC ben Horváth, Polaneczky, Kántor játszottak jól, míg a KIKSE-ből Véber és Krizzsán tunktek ki. A gólokat Polaneczky II. 5, Horváth 4, Kántor 2 és Martin 1 lötték.

DTE—DKASE 3:2 (1:2). Barátságos mérkőzés. Kis számú közönség előtt játszott a két csapat. A mutatott játék még nagyon messze áll mindkét részen attól a formától, amit a bajnoki szezonban játszanak ki az egyes csapatok. A DTE ben Kaiser és Fejér, a DKASE-ben Fried, Bayk, Deutsch váltak ki. Góllövők: Kaiser 2 és Szabó DTE, Ökrös és Gál DKASE voltak.

DTE—Harmónia 6:1 A két másodosztályu csapat küzdelméből a nagyobb multu, rutinizotabb munkácsapat került ki győztesen.

DKASE Ifj.—DVSC Ifj. 4:4. Bajnoki.

A KISOSZ kerületi egyéni és csapat kardvívó versenyt vasárnap délután rendezte meg a főreáliskola „Turul” sportköre. A zsűri tisztét a Békessy Béla Vivó Club versenyzői látták el kifogástalanul. Csapatverseny eredménye: 1. Debreceni ref. főgimnázium csapata. 2. Kisvárdai áll. reálgimnázium. 3. Debreceni áll. főreál. 4. Debreceni róm. kath. reálgimnázium. Hét csapat indult. A győztes csapat tagjai: Teszler, Buray, Grósz, Székely. Az egyéni verseny eredménye: 1. Székér Ernő Kereskedelmi 6 győzelem. 2. Szilávy László róm. kath. gimn. 5 győzelem. 3. Benedek Petur Reáliskola 4 győzelem. 4. Teszler József Ref. főgimn. 4 győzelem.

Fővárosi eredmények:
MTK—Vasas 1:1. A bajnokcsapat smét vesztett egy pontot, a mérkő-

zés túlságosan erős, néha botrányos volt.

FTC—ETC 3:1 (0:1). Az erzsébetvárosi csapat már az első percben megszerzi a vezetést. Az első félidőben az FTC csapkodó játékot folytatott, azonban a II. félidőben ismét a régi nagy csapat stílusában szerezte meg az FTC a győzelmet.

BEAC—III. ker. TVE 1:0. Megérdemelt győzelmet aratott a jól játszó egyetemi csapat.

Törökvs.—VAC 2:1. UTE—33 FC 2:1. NSC—KAC 0:0.

KÖZGAZDASÁG

A debreceni sertésvásár

A mai sertésvásárrban a kővér piacon közepes felhajtás mellett szokatlanul élénk irányzat mutatkozott. Az árak a következők: prima minőségű hizott sertés kilogrammonként 17—18,000, közepes minőségű 16—17,000, silány 14,000 koronától föfelé.

A sovány sertések piacán szintén közepes volt a felhajtás. Hizónak való sertésért elősúlyban kilogrammonként 13—18,000 korona körül fizettek.

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0-0072.80

Züricht zárlati

Zürich, március 1.

Budapest 0,007280—0,007280, Páris 1907/2—19.15 London 25.28 1/2—25.25 1/2, New York 19.75—51.62 1/2, Brüsszel 28.62—23.62, M. 1. 6 20.87 1/2—20.87 1/2, Amsterdam 208.10—208.10, Berlin 123.70—123.75, Bécs 73.25—78.30, Szófia 3.70—3.70, Prága 15.39 1/2—15.39 1/2, Varsó 64.50—64.50, Bérgrad 9.13 1/2—9.15—, Bukarest 2.19 1/2—2.20.

Törökországi zárlati

Hivatalos árfolyamok. Tiszavidéki buza 380—395, dunántúli 374—387.5, pestvidéki 377—390, rozs 225—227.5, árpa 230—240, sörárpa 300—340, zab 250—260, köles 180—182, tengeri 180—182.5, korpá 167—170.

Eladások a következők: Baza: 150 q pestv. (77) 3800 ppar. 300 q tiszai (77) 3875 ppar. 300 q tiszai (77) 3925, ppar. Rozs: 300 q 2000 Nyiregyháza, 600 q 2250 ppar. 600 q 2262 ppar.
Lisztárak: 0gg 7050, 0g 6850, 2-es 6250, 4-es 6000, 6 os 4750, 7-es 3150, rozs 0-as 5400, egys. rozsliszt 3700.

Fertésvárosi sertésvásár

A sertésvásárra felhajtottak 4300 darab. Elkelték elősúlyban kilogrammonként könnyű sertés 15—16.500 közép 18—19.5, nehéz 18.5—19 koronáért. A vásár irányzata élénk.

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFOLD hírdeléseinek biztos az eredmény.

Alföldi Első Kékfestőgyár SZTARICKAY FERENC Békéscsaba!

Bérfestésre elvállal, kibővített üzemében, minden e szakmába vágó munkát, a legolcsóbb napi áron, úgy mangolt mint mangolatlan állapotban. —o— Specialista orange, setét és világosveres festőkben. Mult évi németországi tanulmányutamon begyakorolt legújabb rendszer és a legjobb módszer szerint.

TEGDES

NŐI ÉS FÉRFISZABÓSÁGA
PÉTERFIA-UTCA 42
Legelegánsabb öltönyök heti és havi részletfizetésre

Pénztár-blokk

5t féle betűjelzéssel kapható bármily mennyiségben lapunk kiadóhivatalában
Piac-utca 59. sz.

Loós Juliska

értesíti a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy női kalapszalonját Péterfia-utca 16. szám alatt nyitotta meg

KUN JÓZSEF

késműves és műkőszőrűs
Debrecen, Széchenyi-u. 1
Solingeni konyha és sebekések, ollók felelősség mellett kaphatók

Rádió

készülékek és alkatrészek legolcsóbb és legjobb beszerzési forrása
akkumulátor töltés
FANTA ERNŐ
Villamosági vállalat Debrecen, Simonffy-utca 7. szám alatt. Telefon 10—10. szám.

Női kalapok

színes selyem 150 ezer koronától 180 ezer K-ig Alakítások modell szerint a legolcsóbban készülnek
Schimmer Mórénál
Piac-utca 2.

PADLÓLAKKOK

kiváló minőségben, ugyszintén mindennemű festékek napjainkban kapható
STERN festéküzletben
Piac-utca 10. Bikkával szemben
Ugyanott poloska és svábbogáritó a volt minőségben ismét kapható.

Legszebb

FÉNYKÉPET
BAGOSSY

készít jutányosan
Kálvin-tér 8.
Vasárnap, ünnepeken nyitva!

Városhoz közel

Széchenyi-ut 21. sz. alatt 3 kat. hold zöldseges, gyümölcsös és virágkereszteti telep 3 kuttal, istálló, göré, baromfi- és sertésállal, kocsiszin, magtár, kertészlakás és beköltözhető modern uri lakóházzal eladó.

Akác-gömbfa

A mándoki uradalom erdejében több vagon 2—2 1/4—2 1/2—3—3 1/2—4 méter hosszú különböző vastagságu

akácronk

eladó.
Megkeresések Uradalmi Igazgatóság Mándok. Telefonszám: 5. címzendők.

Sajáttermesztő gyök.

szőlőajtvány

r.p.-port. alanyon csemege és borfajok, alany és fajtisztaság garantálva beszerezhetők

Veszelovszky István

gazdasági ismétlőiskolai tanítónál
Abasáron, Heves m.

Három olcsó cipőhét

NEUMANN MIKSA CIPŐÁRUHÁZA DEBRECEN, PIAC-UTCA 41. SZÁM

A cég 25 éves fennállásának évfordulója alkalmából elhatározta, hogy t. vevőinek 1/4 százados pártfogását úgy viszonzozza, hogy február 24-től március 16-ig három jubileumi hetet rendez, mely idő alatt minden vásárló **15% árkedvezményt kap!** Csak elsőrendű áruk kerülnek eladásra

APROHIRDETÉSEK

Lakás

- Butorozott udvari szoba március 1-ére kiadó Miklós-utca 26. szám. 189
- Ücsösan butorozott szoba mosdószobával megényos urnak március 1-re kiadó. Király-utca 9. sz. 152
- Egy szép, nagy, világos utcai butorozott szoba kiadó. Homok-utca 38. 160
- Különböző elegáns fehérbutorozott szoba konyahasználattal is kiadó. Hunyady-utca 18. 188
- Különböző utcai butorozott szoba azonnali kiadó Zöldfa-utca 9. 205
- Különböző utcai butorozott szoba egy vagy két személynek kiadó, Darabos-utca 16. 210
- 3 szoba, előcsobás lakás ma'lékhelyiséggel lelépéssel, kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 213
- Ücsösan butorozott szoba esetleg teljes előcsobával kiadó. Török Bálint-utca 25. szám. 216
- Közös lakás, konyha lakást keresek belterületen. Péterfia 13. kapu alatt. 221
- Szoba, konyha teljes butorral vagy anélkül gyermektelenek kiadó. Kurucz-utca 63. szám. 227
- Kvartélyi felvétetik, fiatal pár is. Kurucz-utca 62. 228
- Butorozott szoba egy két egyének azonnali kiadó. Hüvelyes 6. 232
- Annál kiadó orvosi rendelőnek, irodának két utcai szoba előcsobával Szent-anna 23. 235
- Egyesre butorozott szoba kiadó Arany Janos-utca 11. I. ajtó. 238
- Ücsösan butorozott szoba, esetleg teljes előcsobával intelligens egyének vagy egyetemi hallgatóknak kiadó Török Bálint-utca 25. 62

Ajánlat

- Endlást (csipkebeadást) vállal Nagy Gyula műhímező József kir. herceg-u. 3. 494
- Legdivatósabb kalapok, estélyi, utcai ruhák, lakítások bámulatos olcsón kaphatók és készítenek „Beivárosi“-ban, Kossuth-utca 26. 811
- Készítésként végzett nő vidéken bármilyen állást vállal. Leveleket „Megbízható” jellegre a kiadóba, 187
- Bélyegzőhöz Fűvészkert-utca 14. emelet Nyitra egész nap. Külföldi bélyegek eladása. 150
- Egyen hordhat el lapos háttérű lekerült kavicsos földet Piac-utca 67. számú házmától. 159
- Olcsó liszt- és burgonyavásár. Saját érdekében tegyen próbavásárlást. Hatvan u. 7. O ás liszt 6800, burgonya 600 korona, róza 1200 170
- Tűtűt legmagasabb árban vessz, házhos is eln egy Steiner Eötvös-utca 110. Telefon 6-86. 802
- Takarékthelyeket készit, raktáron tart előmenten legjobb anyagból legolcsóbban Király Imre lakatos, Hadházi-ut 13. Réskelfizetésre is. 800
- Használt hitelesített mérlegeket, súlyokat olcsón beszerezhet Használtat vesz Miklós-utca 18. Bihary. Mérleget olcsón javit hitelesítve. 186
- Kényelmes szülő a Bocskay-kertben feles munkáltatásra kiadó Csapó-utca 105. szám. 193
- Takarékthelyek nagy választékban, legolcsóbban raktárból jöttállással beszerezhető, használtak is készen Miklós-utca 18. 185
- En nemlám már mindenki megkaphatja „A két árvt 1-100-ig „A koldus grófnőt” 1-től végig. Megjelent „Az amerikai leány” a tüzetig. Aki két füzetet megveszi, ingyen kapja az első füzetet és még más füzetek is kaphatók. Veszeli István, Csapó-utca 17. Ujság- és gumölcs-pavilon 218
- Szólómei, holdas, sestakerti, bérbe vagy sommásnak adnám. Építetfa eladó. — Csapó-utca 19 házesternél 219
- Fajberok, saját termés ó és új édes literés hordítétel a legolcsóbban napi-áron. Blazsek, Arany János 30. 226
- Könyvszerkesztők tevényt és csekklapokat vesz. könyvhatáreket előnyösen beszállt dr Balázs bankház Piac 89 215
- Középkolások tanítását elvállja nagy gyakorlatú biro orvostanhallgató. Cim a kiadóban 203
- Selyemkalapok legolcsóbban beszerezhetők Matia Anna Csemete utca 10. 230
- Eladó vilamos megálló mellett konyhakertészetnek lakással egy hold jó konyhakertészetű föld. Gazdak bankja Kossuth-utca. 236

Főgimnáziumi tanulót felelősséggel tanít (esetleg lakásért) tanításban, nevelésben gyakorlott komoly orvostanhallgató. Cimet kiadóba kérek 202

Köpek izléses bekerítését új épületek betervezését és javítási munkálatokat szakszertűen, pontosan és legolcsóbb árban készit : Blattner Gyula cég, Róyalal szemben. Telefon 4-68. Alapítási év 1801. 224

Kereslet

- Házmaster felvétetik Szent Anna-utca 52. szám alatt, Jelentkezés délután 2-4 óráig. 202
- Biztos jó vedelmező fizetkez pénzestársat keres özvegy uri nő. Cim a kiadóhivatalban. 970
- Hajónásamonban kettő magyar hold beltelekre lakással feleskérés keresetetik. Értekezhetni főjegyzőnél. 186
- Bejárónt reggelre magános shos kösel lakót fogadok. Entorozott szoba kiadó Csapó 53 181
- Idő férő házvezetőnt keresek asonnali belépésre. Jelentkezéseket Irinyi Szabolcsné Nyirábrány kérem. 187
- Munkánők, kik készítővőszéken már dolgoztak, felvétetnek. Redőnyüzem, Bethlen 19. 194
- Egy 14-15 éves leány, gyermek mellé, aki a hástartásban is segéd-ezik, azonnali felvétetik. Pályaudvar tisztillak földszint. Bogdándy. 201
- Tehénészt, gyakorlott jó fejűt, kinek felesége, vagy felnőtt gyermeke szintén gyakorlott jó fejű s esentkül ezek valamelyike a tejbeszállítást is vállalja, magas komencióra keresek április 1-i belépésre. Engel László Werbőczy utca 3. Csakis olyanok jelentkezzenek, kik bizonyítványokkal igazolják, hogy fejőtehenészek voltak. 182
- Jó leányt keresek, esetleg férvt, ki hástartásban segédkezik, varni tud. Cim a kiadóban. 193
- Csakis jobb családból bejáró kis lány jelentkezzen 12 órától Batthyány 13. emelet balra, 207

Eladás

- Egy finom fél 37-es női lakcipő, teljesen új, jutányosan eladó. Ajtó-utca 87. 47
- Bekölöszhető ház, háromszobás lakással, szőlővel együtt eladó Sestakert, Andrásey-ut 29. Értekezni Harmathy könyvkereskedésében, Fűvészkert-u. 14. 765
- 1000 négyszögöl szőlő, szoba és konyha nyaralásra alkalmas, eladó Hajduszentgyörgy mellett. Cim a kiadóban. 186
- Eladó tavaszi búkköny, 16 soros vetőgép, 7-es ekék, féderes kocsi, egy lóra való szerszám, szótörősta, vasalattal új gépek. Király-utca 9. 153
- Lebotott lugas, jókarban levő faanyaga és fedele eladó Török Bálint u. 18. 155
- Eladó az Ebesen, az állomás mellett, 80 hold föld. Cim a kiadóban. 163
- Hajónásamonban a Nagykeriben vasutól fel óra jaras, lakásra alkalmas nyaraló egy szoba, konyha, kamarából álló épület téglából és 774 négyszögöl jól termő szőlő gyümölcsösökkel nagyon olcsón eladó. Értekezhetni főjegyzőnél. 167
- Villatelek eladó Széchenyi-ut 5. 226
- Eladó egy egészen új kanári drótkalitka Péterfia 13. Kapu alatt 222
- Eladó vagy lérbeadó jutányos árban 400 öl szőlő gyümölcsösökkel, lakással. Cim kiadóban, 183
- Eladó gázvasaló, sütő, resó, vasgép, kuffer, edény, asztal, mosó, karnig Délelőtt 10-1 óráig Kossuth-utca 59. 165
- Egy új konyhabutor jutányosan eladó. Piac utca 38. II. udvar. 207

Eladó

circa 1400-1700 q prima minőségű zabos búkkönytakarmány, circa 1700-2000 q egészséges buza és zabszalma, végül circa 350-400 q takarmányrépa Győrtelek - Jékéy tanyai vasutállomásól 500 méternyire fekvő „Jékéy tanyám” szarcskerijéből

Értekezhetni tulajdonossal

Dr Jékéy István földhírtokos Páljósudor
u. p. G-berjén Szatmár vármegye.
(Sürgönycim: Jékéy István Győrtelek)

- Alig használt fekete féderes kocsi és egy 8-as Wertheim-kassza eladó. Eötvös-u. 110 209
- Eladó 5-ös Umroth magánjáró 8 léghővezető gazdasági 1000 mm. osepővel, felszereléssel és egy 4 huzatos Shuttleworth eredeti 4 léghővezető hozzá egy Hofber 1000 mm. osepő felszereléssel. a gépek bármelyik külön is eladó vagy parosítható. Hajduböszörmény, Arpad-utca 2873. szám. 152
- Eladó Jókai-utca 44. számú ház átadó lakással. Értekezni ugyanott. 189
- Egy pár 10 hetes német vizsla egyenként is eladó Miklós-utca 15. 191
- Jűmölcsfák, birsalma és magnemes őszibarackok, többszáz darab eladók. Szentanna-utca 4. szám, kiállomás mellett 195
- Ládák, minden nagyságban, kiváló minőségben, nagy mennyiségben, jutányos árban eladók. Dohány nagytársaság Ferenc József ut 41. 184
- Búkszás eladó. Egyetkert-utca 76. Értekezhetni Adóhivatal 21. Biro József hajdunál, 197
- Hálósza kőrifából eladó Werbőczy-utca 4. II. 7. 217
- Eladó 247 négyszögöl üres telek a rendőrségi palota hátaemétt. Értekezhetni Csapó-utca 27. háztulajdonosnál 211
- Nagylétán, Baross-utca 671. számú ház, úrléttel örök áron eladó. 233

Vegyés

Hajdumegye és környékén nagy kiterjedésű ismeretseg körrel rendelkező nyugalmasított tisztviselő, vagy a szakmában jártas egyént feles társként bevenni a Fakereskedelmi Vállalat. Cimet kérjük a kiadóba beadni.

Egy fehér feketefoltos foxi találatott. Tulajdonosa átveheti Hunyadi-utca 3. szám alatt a keresztpületben. 204

Egy csoda olcsó házvétel!

100 millió koronáért megkapható két szép nagy

egymásmelletti sarokház
nagyon szép helyen, a Péterfia és Rákóczi-utak szájában

Maróthy György-u. 9. Könyök utca 11. szám
Ötödik ház a Rákóczi-utcahoz és kilencedik a Péterfiához.

A Maróthy György-utca a Rákóczi-utca mellett a Rákóczi-utca 43. számú ház mellett. Közvetlen folytatása az Egymásmelletti-utca.

Mind-ét épület teljesen alapinczeve, szép pinceakásokkal. Két füzet van a házban! Villany, víz, csatorna bevezelve! Angol kizet.

Nem galdokodóknak való, mert kicsi az udvara, de a szomszéd hajlandó eladni az ő telkéből is hozzá!

A vevőnek e házak után semmiféle jutalékot sem kell fizetniök, sőt a teleknyomtatás is díjtalan, mert tulajdonosa e két házak a Nagy Lajos Áru- és Ingatlanforgalmi Vállalat, ott köthető meg a vételi jogügylet és ott teendő le a foglalás is, a Vees utca 9. szám alatti irodában.

Plissirozást !!! guvlirozást
készit
PALOTAI kelmfestő, vegytisztító, gőzmosó
Batthyány-u. 26. Kálvín-tér 5

Sodronykerítések
nagyválasztékban
BÉSZLER ÉS DÁVID vaskereskedésében, a Kossuth szobor mellett.

ÜZLETÁTHELYEZÉS
Óras- és ékszerüzletemet
Batthyány-utca 22. szám alá helyeztem, — Telefon 13-65.
GASPARIK TIVADAR
(gyémánt: Pauló Istváné)
Órák és ékszerekben olcsó árak

TAVASZI UTCAI ÉS ALKALMI RUHÁK FESTŐJE ÉS TISZTÍTÓJA
BIRÓ festő és tisztítómuvek
KÖZPONT · ARANY BIKA ÉS PÉTERFIA UTCA 30. SZ. ALATT

Megszűnt a gond
mert férfiruhát és cipőt heti és havi törlesztésre olcsó árak mellett vásárolhat
a Pannonia Részletáruházban
Kövesi és Neumann, Simonffy-utca 7 szám alatt
Bejártat a saroktól a második ajtón.